

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilttérkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, lemeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 10—
Fél évre 5—
Negyed évre 2-50
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYilttérkötés ára 30 fillér.

Feloldó szerkesztő:

ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és leptudószerkesztő:

STRAUSZ SÁNDOR.

Semlegesség a világháborúban.

A semlegességre való jogot csak a legújabb korban ismerték el és határozták meg tüzetesen. Ezt a jogot legelőbb a tengeri háborúra vonatkozólag, még pedig azzal a „fegyveres semlegesség”-gel ismerték el, amely Angliának az északamerikai gyarmatokkal folytatott háborúja alatt Oroszország vezetése alatt jött létre az angol túlkapások ellen.

Az első fegyveres semlegesség tehát 1780. február 28-án II. Katalin cárnőnek a londoni, versaillesi és madridi udvarokhoz intézett jegyzékével létesült, melyhez Franciaország és Spanyolország hozzájárult és szövetségi alapja volt nyolc tengeri hatalomnak: Oroszországnak, Dániának, Svédországnak, Németalföldnek, Poroszországnak, Ausztria-Magyarországnak, Portugáliának és mindkét Szicíliának. Célja volt a semlegeseket a tengeren háborúskodók túlkapásai ellen megvédeni. A „fegyveres semlegesek szövetsége” az 1783-iki versaillesi békekötéssel megszűnt.

A semlegesek jogainak elismerését újabban az 1856-ban Párisban kötött béke terjesztette ki. Határozott körvonalakban azonban csak az 1907-ben tartott második béke konferencián állapították meg a semleges államok jogait és kötelezéseit azzal a két nemzetközi egyezményvel, melyek egyike a szárazföldi, másika pedig a tengeri háborúra vonatkozik. Nagyjelentőségűek voltak az 1909-iki londoni tárgyalások is, melyek so-

rán sikerült a hadüdügató és egyéb ezzel összefüggő kérdéseket legalább megközelítően kielégítő módon megoldani.

Hangsúlyozni kell, hogy a semlegesség fogalmát fokozatoknak alávetni nem lehet. A háborúban való mindennemű — és nemcsak a fegyveres hatalmak ellenségeskedésében való részvétel megsemmisíti a semlegességből folyó jogokat. Még az úgynevezett jóakaró semlegesség is ellenkezik a semlegesség fogalmával, ha az a kizárólag diplomáciai támogatáson túlmegy; az így értelmezett semlegesség arra jogosítja a hadviselő hatalmat, hogy ellensége barátját is ellenségének tekintse.

Ezzel szemben azonban semmiképp sincs korlátozva a semleges hatalmaknak az a joga, hogy semlegességüket fegyveres erejük készenlétebe helyezésével, kikötőik elzárásával, tengeri aknáknak fektetésével megvédjék az esetleg bekövetkező támadások ellen (fegyveres semlegesség), hacsak maguk nem lépnek fel támadólag a háborúskodók egyike ellen.

Ezzel a jogukkal a semleges hatalmak a jelenlegi háborúban bőségesen éltek is.

A szigoruan őszinte semlegesség fenntartása nem könnyű dolog. Mindenesetre a háború alkalmat nyújt a semlegesség lényegének alapos megismerésére. Svájc magatartásában például azt az őszinte törekvést észlelhetjük, hogy nehéz gazdasági és belpolitikai viszonyok között korrektt semlegeséget őrizzen meg, Görögország a semlegességét csak névleg tarthatja fenn, míg ellenben Amerika tudatosan és önző szándékból

támogatja ellenségeinket Svédországnak, Dániának, és Hollandiának túrníók kell Nagybritánia zsarnokoskodásait a tengeren. Az angol tengerészetnek hol svéd, hol dán, hol meg hollandi hajók esnek áldozatul és ezeknek a fegyveres semlegeseknek túrníók kell azt is, hogy levél és csomagpostájukat minden elfogadható ok nélkül elkobozzák.

Anglia azonban még ezzel sem éri be, mint azt alsóházának tárgyalásai is bizonyították. „Bínjának a semlegesekkel úgy, mintha ellenségek volnának, hogy kénytelenek legyenek szövetségeseink lenni”, hangzott el ott. Sir Cooper pedig annak a véleményének adott kifejezést, hogy „Anglia részére jobb lenne, ha Hollandia, Dánia és Svédország az ellenséghez csatlakoznék.” Mert hiszen akkor nyíltan lehetne ellenők erőszakosan fellépni és minden bevitt Németségbe lehetetlenné tenni. Minthogy Németországhoz, amint azt a skagerraki tengeri ütközet oly fényesen bebizonyította, férfőzni nem lehet, legalább a semleges országokat lehetne angol béklyókba verni.

Kétségtelen, hogy a semlegesek magatartása és az a mód, mellyel Anglia bánik velök, ennek a háborúnak külön lejezetét fogják képezni. Meg kell itt emlékeznünk a franciákról is, kik, mint szövetségeseik tanulságos követői, vadászatot indítottak az ellenséges és semleges államokból jövő postacsomagokra, úgy, hogy Olaszország, még amikor nyíltan nem csatlakozott ellenségeinkhez, a Németországból jövő csomagokat visszaküldte, nehogy azokat a tolatkodó francia cirkálók elszedhessék.

Álom: valóság.

Lévelke. Kicsi. Gyenge rózsaszínben . . .
„Rossz fiú, hősöm, félve, óva intem:
Vigyázzon magára!”

„Szomorú, rémes volt ma éjtem álma:
Hafsbér ruhám feketére vált ma
Gyászötét bús éjtem . . .”

Szálltova, száll már s messze, messze délen
Mögremeg gyöngén egy fű keszében
A szomorú levél . . .

...Hallgatag bajtárs csendes-búsán mesél:
Egy kis leány otthon már hiába remél . . .
A hősé ma meghalt . . .

Lázár Alajos.

Artista őrmester úr.

Írta: Kormány Endre.

Nem nagyon régen, úgy véletlenül, egy vidám társasággal éjjeli kávéházban mulattam. Amint beértünk, csapatunk mind nagyobb és nagyobb lett, csupa ismerős, tán én voltam az egyetlen új tag, de én is hamarosan felmelegedtem.

A társaság férfitagjai mind magamfajta zülölt alakok, fele katona, fele civil. A nők? Mind szépek, kedvesek, vidámak — artistanők, táncosnők stb.

Minthogy még akkor elég józan voltam, nem

járt át egészen az a mámorító alkohol, mindenek előtt megfigyeléseket tettem.

Egy fiatal őrmester köré csoportosult vagy 7-8 fiatal nő, pezsgőzés, csokoládézás, a többiek frívól vicceli gyors egymásutánban következtek. Kíváncsi voltam a szinte ilyglett őrmesterre s mind közelebb férköztem az asztalukhoz.

Egy ideig nem tudtam levenni szememet a ragyogó tarka nőkről. A pezsgőtől már kipirultak, egyik-másik ügyesen tüpegett a zenére, elő-előmutatva térdig formás lábait, pár az őrmesterre figyelt. Sovány, szikár emberke, látszik rajta, hogy nagy gonddal öltözik, lábait kissé görbék. Alig 30-32 éves, teljesen kopasz, szája körül a lumpvonás. Nekem nagyon tetszett ez a fiú, hogy miért, magam sem tudnám megmondani s jó barátságot kötöttünk. Világos reggelig tartott a mulatozásunk. Arra emlékszem még, hogy amint kiértünk az utcára, jobbra-balra szédelegettünk s engem kocsiba löktek. Továbbiakról semmit sem tudok.

Déután 4 óra felé ébredtem fel s úgy éreztem, mintha akkor kezdenék álmodni. Elegáns szállodai szobában ruhástól fekszem pompás ágyban. Amint nyújtózkodom, észreveszek az ablaknál egy feltűnően szép, fiatal, karcsú teremest, kinek apró, fehér kezecskéi gyorsan járnak valami horgoláson. Hirtelen leugrottam az ágyról, egyet-kettőt simítottam gyűrött ruhámon, kuszált hajamon s nagy zavarban voltam.

Szégyszemre a kis artistanő segített ki zavaromból. Gyorsan pergett nyelvcséjébe. Kiment a szobából, meghagyva, hogy hozzam rendbe magam. Nem is sokat teketóriázva szót fogadtam Pineér

jött be, valami katzenjammeres étel és itallal. Tőle kértem felvilágosítást hollétemről. Előadta, hogy az artista házaspár hónapok óta lakik a szállóban, az őrmester úrnak sok pénze lehet, mert zavallér. Felcséjének sohasem volt látogatója s kérdézte, hogy rokon vagyok-e? A nagyszágos asszony egyedül sehoval sem megy, mindig itthon van stb. Még mikor bejött az asszonyka, akkor is furcsán, idegenül éreztem magam.

— Üljön le es egyék. Érezze magát itthon. Az uram azt mondta, hogy maga lesz a háziabárát, mindenképp alkalmasnak találta arra, s nekem is jól fog esni, mert az uram keveset van itthon s én sokat unatkozom.

Beszélt sokat előbbi életemről, örömmel hallgattam egy ideig, de aztán mennem kellett. Igen kedvesek voltak hozzám, nagyon bívtak s bizony mindennapi vendég lettem. Udvaroltam a bájos, rövidhajú asszonykának, csavarogtam az őrmesterrel és igen jól mulattunk.

Az őrmester kitűnő táncos. Egyedül vezetett tiz nővel táncmutatványokat. Pár évig volt Varsóban, aztán Bukarestben s ki tudja még merre járt. Luszi a harmadik felesége sokat volt vele külföldön. Négy éve élnek együtt, Luszi 16 éves volt, mikor hozzámment. Ő volt a legügyesebb és legbájosabb artista az összes lányok közül és a mester komolyan szerette, de ez nem zárta ki, hogy a szőke szépség mellett feketét, barnát is ne szeressen.

Luszi ókora asszony volt, semmivel sem tördőbb. Ha néha-napján találkoztak az előbbi asszonyok gyermekeivel, egyforma szeretettel csókolgatták őket. Szerették az utaztatásokat, a vi-

Izraelita leánykonfirmáció.

A csáktornyai izraelita hitközségben egész százados fennállása óta ezidén első ízben honosította meg dr. Grünwald Illés főrabbi, a hazánk neves hitközségeiben már bevezetett, leánykonfirmációt, mely június 3-án, szombaton, az iskolák évszázó napján, a délelőtti istentisztelet keretében, emlékeztetesen lélekemléki ünnepélyességgel folyt le.

Már jóval az istentisztelet megkezdése előtt ázfólasig telt meg a helybeli izr. templom úgy zsidó, mint keresztény hallgatósággal, mert a csáktornyaiak egyformán feszült figyelemmel néztek a már előre is szépnek hirdetett és várakozásukat jóval felülmúlt avatási ceremónia elé, mely csakugyan a legnagyobb meghatótságot váltotta ki az összes megjelentek kebléből.

Az ünnepélyt dr. Grünwald Illés főrabbi magas nívójú, feleközt prédikációja nyitotta meg, melyben tartalmas gondolatmenetben meggyőző érvekkel rámutatott a zsidóságnak ama elvitázhatatlan világhistoriai szerepére, melyet a kinyilatkoztatás óta lefolyt négyezer év alatt az általános emberi fejlődés javára betöltött azáltal, hogy küldetéséhez hiven a történelmi múltnak minden sötét korszakában annál önmeglagadóbb idealizmussal nevelte gyermekeit a hit, az erkölcs és a tudás szellemében, minél önzőbb elvakultsággal igyekeztek elszakítani a kultúrának e fiatal harcászait vallásuknak ezen világboldogító eszméitől azok a viláगरalmat bitóroló áramlatok, melyek a szeretetnek hangzatosított elveit a gyakorlatban meghazudtoló cselekedetekkel tudatosan hátráltatva a haladást, mérhetetlen szenvedést zúdítottak a jobb jövőért küzdő emberiségre. Csakis ehhez a szent hagyományhoz való hűségese ragaszkodásnak tanu-elét adja tehát most is a zsidóság azzal, hogy serdülő gyermekeit az iskola bevégezése után csak a hitben, az erkölcsben és tudásban való megerősítés után bocsátja az élet útjára.

A nagyhatású szónoklat után a polgári iskola negyedik osztályát végzett leányok, névszerint Dénes Ilona, Fürst Erzsébet, Grünfeld Rózi, Hirschl Gizella, Kemény Ella,

Kelemen Anna, Rosenfeld Rózi, Szabadi Irma és Weisz Vilma színfehérbe öltözve, velük szemközt pepig dr. Grünwald Illés főrabbi, majd a hitközség képviselőiben Mayer Armin és Löbl Rezső előljárásági tagok, míg a Chevra kadisa képviselőiben Hirschmann Leo elnök és Benedikt Béla alelnök a virágdíszben pompázó oltár előtt sorakoztak.

Az énekkar rövid alkalmi dala után az egyik végzett leány, Hirschl Gizella, megható magyar imában hálát mondott Istennek, ki kegyelmével elérniök engedte életük emelegszőbb napját, melyen kinyilatkoztatott valóságukhoz való hűségükről nyilvánosan vallomást tehetnek. Ezután minden egyes konfirmáns a zsidó vallásnak az Egy Isten hitel, az általános emberszeretet, az erkölcs és tudást hirdető tanáiból két-két kérdésre mély megértésről tanuskodó szabatos feleletet adott, mire a nyitott frigysekrény előtt égre emelt kezekkel a rabbi szavai után hűségfogadalmat tettek, hogy életük minden viszonyai között örökre rendületlen hivei fognak maradni vallásuknak az egész emberiség boldogítására irányuló szent eszméhez. Ezt követte Kelemen Anna szép imádsága, melyben Istentől erőt és kitartást kért a fogadalmak beváltásához. Ezekután egyenként felsorolták héber nevüket és azokat a bibliai jelmondatokat, héber és magyar nyelven, melyeket a rabbi több hitközségi lagnak áldozatkészségéből szívhez szóló szavak kíséretében nagyértékű aranyérmekbe vésvé mindegyiknek külön átadott, majd Benedikt Béla a Chevra nevében diszkötesü imakönyvet adott az avatott leányoknak azzal a kérelemmel, hogy valósítsák meg az életben azokat az igazán gyönyörű tanokat, melyeknek megértéséről oly fényes tanúságot tettek. A mély halát kellett szavak után Kemény Ella szép magyar imádságban Isten áldását kérte édes hazánkra, a hitközségre és szülőkre, mire a rabbi papi áldásával útjukra engedte a konfirmált leányokat, kik az énekkar befejező akkordjai közben a többiekkel elhagyták az oltárt.

Ezzel véget ért a leányavatásnak magasztos ünnepe, mely felejthetetlen benyomást hagyott nemcsak a leányoknak, hanem az egész nagyszámu hallgatóság szívében is.

K Ü L Ö N F É L É K.

Huszár bravur.

„Százados úr! alásan jelentem,
Szás kockák van a könnel réten,
A lovak szerteszét fúválnak,
Maguk pedig tűz mellett hovernek.
Százados úr! Alázattal kérem,
Szakaszzommal erőssen el engem,
Más dolog sincs, hadd foghassunk muszátk,
Becsülettel oldjuk meg a munkát.”
„Jól van Kacsi! (A százados mondta)
S hány emberrel lenne ez a tréfa?”
„Szakaszzommal, 32 emberrel,
Valamennyi megbirkózik tisztel.”
„Hát csak rajta! De kend ne felejtse
„Huszár” nevet séggyombo ne ejtse,
Hastánk sorsa legyen imádságuk,
Úgy az Isten megáldja munkájuk.”

Kacsi káplár elégedett arccal
Tiszteltet és legott sabbal lobbal
Pajtásával lovakra ültek
S mint a szélvész a rétnék repültek.
A rét előtt fűzes votetl árnyat
Nem engedett látást a kockáknak.
Csak amikor felharsant a kúrtszó
S felnyerített a tüzes huszárló
És utána 32 huszárnak

„Hurrá!”-ját is hallák, ocsudának,
Nagy tömegek támadását válvó,
Kezeiket emelték az égbe, —
Puska, dauida, kard, sok gyilkos szerszám
Csomóvva lett mind a nyeregkápán,
A lovak meg kötélvezetéseken
S megindultak a végtetes réten.

Fél óra sem telt s már Kacsi káplár
Újból bent járt a százados úrnál:
„Százados úr! Alásan jelentem,
Megerköstünk egyszázharmincköten.

Zombory Gyula.

— **Időjárás.** Vozáry, a Meteor legfrissebb számában június havának még hátralevő napjaira a bolygók részéről így jósol: 15 én változó, inkább hűvös, 16 án csapadékos, 22 én zivataros, jeges is valószínű, 30 án meleg. Az első két napon bevált a jóslás.

— **Pintér Parlagi Csáktornyan.** Négy évi távollét után vidéki körúrtjában ismét vendége lesz egy estére Csáktornyaiak Pintér Imre és feles kis gárdája, hogy egy mindenképen elsőrangú és változatos programmal kedveskedjék közönségünknek. Csupa újdonság úgy ének, mint szinpadiproszajgokban, ami érthetővé teszi azt a nagy érdeklődést és sikert, amiről nem egy ízben olvastunk a fővárosi lapokban. Szívesen látjuk Pintéréket viszont, mert mindig a jó ízlés keretében mozognak és olcsó hatások kedvéért nem áldozzák fel a szinpad nívóját. A mindenképpen érdekes program keretében tréfákról is gondoskodik a társulat. Ezek sorozatát Gábor Andor pompás duettje, az »Ideges postás kisasszony« nyitja meg. Utána egy szinpadkőzárjelentel »Feldöntött sőtartó« következik. Végül a »Mai piac«, amely a kofák túlkapásait és a drágaságot ostorozza, Egy lélegzétvételre talán ennyi is elég, hogy izlelőt adjunk a vasárnapi est programjából. Jegyek előre válthatók Strausz Sándor papirkereskedésében.

— **Köszönetnyilvánítás.** S. K. címen egy magát megnevezni nem akaró úr. 750 K-t adományozott a Vöröskereszt csáktornyai fiókegyete javára, amiért köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **Ujabb kihágási büntetések.** A csáktornyai járási fűszolgabíróóság ujabbí feljelentések folytán gabona stb. eltitkolások címen megindított kihágási eljárás alapján Drávavásárhelyen, Drávanagyfaluban, Drávmogyoródon, Batlyánban, Százkőn és Édeskúton 910 kg. buzát, 1770 kg. rozst, 8845 kg. kukoricát, 960 kg. árpát, 370 kg. zabot, 1230 kg. babot és 200 kg. kétszerest foglalt le, s ezért özv. Kovács Bertalannét, Március Rökust, Tomasics Tamást Drávavásárhelyről; Topolnyák Antalt, id. Buján Györgyöt, Lehkecz Pétert, Safarics Balázst, Safarics Jánost, özv. Safarics Istvánnét, Söjtöri Jánosnét és Grábár Bálintot Drávanagyfaluból; Kovács Jakabot, Buján Simont, Buján Pált, Drávamogyoródról; Korent Mihályt Batlyánból; Králics Ferencet Százkőről; Szencsár István és Szencsár Antalt Édeskútról összesen 33 napi elzárásra és 1190 K pénzbüntetésre ítélte.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgó színházban a mai előadások programja: Hadi tudósítás a nyugati, keleti és a balkán harcaterükről; Művészlekek (dráma 3 felvon.); Az amerikai nagybácsi (vigjáték 3 felvon.). — A csütörtöki előadások műsora: Doktor Imhoff egész előadást betöltő szenzációs pszichológiai filmdráma 6 felvonásban.

dám bohéméletet. Pompás dolog lehet az életet áttáncolni, átutazni s keveset gondolkodni.

Az artista örmester 7 hónapot töltött a harcúterén, mely idő alatt Luszi igen szomorú volt, semmihez sem volt kedve. Nagyon beldog volt, mikor hazakerült az élete párja és ismét együtt élhették a kellemes szállodai életet. A manipuláns örmesternek mindenhez volt pénze. Szemtanuja voltam többször is, hogy gűjtéseknél egy-egy szép kis lánynak 100 K-t ígéri egy csókért. Ha megkapta, ott volt a pénz is. Tetszett nekem ez a jótékonyág.

Én előbb elkerültem otthonról, mint a bajtárs s előbb is jöttem haza. A távolság következtében a barátságos is kihűlt. Egyszer mégis eszembe jutott felkeresni őket. Jókor érkeztem, mert az örmester is akkor jött meg életveszélyes útjáról. Oroszországban járt, mint kém, női ruhában. Bemutatta magát összes utóaleltjeit és mi Lusziével felségesen mulattunk. Jó színész volt a kölyök, a felismerhetetlenségig hűen maszkírozott egy vén kisasszonnyal.

Megint kezdődött a régi nóta. Elmentünk; én megjöttem félkarral, de még egyszer megyek s nem akarok többször visszatérni. Kis pajtásnómet persze felkerestem. Mély gyászban volt. Elállt a lélekzetem. »Mi történt? Csak nem? ... Luszi alig tudta a zokogástól elmondani. Romániában járt és nem sikerült visszajönnie. Útközben elleneséges területen elfozták és fejbe lökték.

Öszintén sajnálom szegény fűt és a vigasztalhatatlan asszonykát.

— **Záróvizsgálatok az állami elemi népiskolában.** A csáklornyai m. kir. áll. elemi népiskolában a záróvizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: június hó 18-án (vasárnap) reggel 8 órakor az izr. tanulók hittani vizsgája. Június hó 19-én (hétfő) délelőtt 8—9-ig az I., 9—10-ig a II., 10—fél 12-ig a III., délután 2—4-ig a IV. fúosztály vizsgája. Június 20-án (kedd) délelőtt 8—9-ig az I., 9—10-ig a II., 10—fél 12-ig a III., délután 2—4-ig a IV. leányosztály vizsgája. Június 21-én (szerda) délelőtt 8—11-ig az V. fúosztály vizsgája. Június 24-én (szombat) reggel 9 órakor „Te Deum”, utána záróünnepély az Értesítő és magyar nyelvi jutalmak kiosztásával. A záróvizsgálatok az egyes osztályok jelenlegi helyein, a záróünnepély pedig a Wlassics Gyula-utcai iskola-épületben tartatik meg. Úgy a vizsgálatokra, mint pedig a záróünnepélyre a t. szülők és tanügybarátok ez úton meghívhatnak. Csáklornya, 1916. június hó 15-én Az áll. elemi népiskola igazgatósága.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelmi miniszter úr a Dunántúli helyiérdekű vasút részvénytársaságnak Alsólendvától Muzsombaton át Radkersburg vezetendő helyiérdekű vasútvonalakra kiadott engedélyt további egy év tartamára meghosszabbította.

— **Kataszteri felmérések.** Ligetvár, Hénisfalva, Kiszabadka községek határát az 1913—14. évek folyamán kataszteri felmérték s így f. évben a pénzügyminisztérium az 1885. évi XXII. t. c. és az 1909. évi V. t. c. alapján történendő birtokvalósítás és (új osztályozást) rendelte el. Ennek a nagylotossági munkálatnak az elintézésére Zulaevszky József tükör f. hó 5-én megérkezett Ligetvárra, ahol hivatalos helyiségeit a 115 számú házat foglalta el s az irodai munkálkodást már meg is kezdte. A munkálat 4—5 hetet vesz igénybe Ligetváron, Hénisfalván s aztán a többi községekben és pedig olyképen, hogy a község egész határát bejárva, minden darab földet megvizsgálva és beosztályoznak. A birtoklás megállapítása végett az összes birtokosokat külön-külön értesítik hogy mely napon jelenjenek meg a bizottság előtt tulajdonuk fontos megállapítása céljából. A birtoklás megállapítása fontos dolog, mert a jól és a valóságnak megfelelően bejegyzett tételek után fizeti a tulajdonos az adót, s így elkerülhető, hogy tévedésből más birtok után fizesse a terhet.

— **Eladó sertés.** Egy négyéves, 10 napon belül leélés előtt álló yorksiri göbös eladó. Bővebbet az áll. tanfőiskolázó-intézet igazgatóságánál.

— **Gyufa a tábort csomagokban.** Újabbban ismét előfordult, hogy tábort csomagokkal telt 2 drb. mozgóposta kocsi kigyulladt s a csomagokkal együtt elégett. A tüzet csakis a tábort csomagokban elhelyezett gyufa meggyuladva okozhatta. Ezért a postai igazgatóságok utasították a postahivatalokat és ügynökségeket, hogy megfelelő módon (hirdetmény kifüggesztésével), hirdlapok útján és minden lehető alkalommal figyelmeztessék a közönséget, hogy a postai küldeményekben gyufa elhelyezése szigorúan tilos s hogy a tilalom kijáratása mily nagy veszéllyel jár. Utasította továbbá a hivatalokat, hogy a felvétel alkalmával a tábort csomagok tartalmát a szabályok szerint gondosan és szigorúan ellenőrizték.

— **Vizbe ölte magát.** Novák János 70 éves öreg gazdaember a múlt héten Mura-

szerdahelynél a Murába ugrott és nyomtalanul eltűnt. E hó 6-án Bóttornyán a Mura sodra egy öreg ember hulláját partra vetette, azt gondolják, hogy a holttest Novák János hullája, aki minden különböző ok nélkül követte az öngyilkosságot.

— **A háború.** A múlt hét legnagyobb eseménye az oroszok iszonyú offenzívája. Rettenetes tömegekkel támadtak úgy Volhyniában, mint Bukovinában erős tüzéséggel. Rémes dolgokat írnak sikereikről az orosz hivatalos híradások, de amellett, hogy ezekre a jelentésekre hivatalos cáfolataink a túlzás bélyegét már rásütötték, csapataink az offenzívát máris megállították. Úgy a Styr, és a Stripauál, mint Czernovitznál már nem boldogulnak a muszkák. Minden intézkedés megtörtént részünkről, hogy az oroszokra nézve nagy veszteségekkel járó offenzíva hajtódórészt szenvedjen. — A németek Vaux erőd körül operálnak. E foglaltak egy pár tábort erődömvét s elofogtak 1500 főnyi francia védősereget (28 tiszt) 22 gépfegyverrel. — Az olaszok kétségbeesetten védekeznek offenzívánk ellen, de június 9-én az Etsch és a Brenta közti előretörésüket visszaverték s 1600 katonájukat (25 tiszt) elfogtuk. A tolneni hid ellen intézett támadásuk is összeomlott nagy veszteségekkel. Ezeknek a veszteségeknek a következménye a Salandra kormány bukása. Nagy a fellendülés Itáliában, a király nem kap miniszterelnököt ebben a kritikus helyzetben. — A törökök úgy az Irákliront, mint a Kaukázusban szép sikereket értek el. E pusztítottak egy csomó hajót, egy néhány lőszerraktárt s egy 1000 főből álló orosz lovas-ságot is megsemmisítettek. Eközben kitartóan Erzerum felé nyomulnak. Az előretörés következtében az oroszok Erzerum környékét már kiűrtették.

— **Tilos a fiatal úszók levágása.** A földmívelésügyi miniszter az úszóborjúk, 3 évesnél fiatalabb úszók és hasastehenek levágását tiltotta. Minden emberi fogyasztásra szánt szarvasmarhát a husvizsgálóknak közreműködése és annak alapján megadott engedéllyel szabad csak levágni. A husvizsgáló köteles az úszóborjúk, hasastehenek és 3 évesnél fiatalabb úszók levágását megakadályozni.

— **Hivatásos gépészek és fűtők szabadságolása aratás idejére.** A hadügyminisztérium elrendelte, hogy az aratási munkálatok előmozdítása céljából a községeknek, földbirtokosoknak és cséplőgép-tulajdonosoknak ez évből s lehetőleg nagyszámú hivatásos gépész és fűtő, akik jelenleg katonai szolgálatot teljesítenek, bocsássa nekik rendelkezésére felmentés útján november 3-ikáig. Az általános felmentés kedvezménye csak cséplőgépek hivatásos gépészeire és fűtőire vonatkozik, míg minden más mezőgazdasági gépet kezelő gépész esetéről esetre kell kireklamálni a mező- és erdőgazdasági célokra való felmentés általános rendelkezései alapján. A gőz- és motorkék gépészeit és fűtőit bizonytalan időre már is felmentették. Amennyiben ez nem történt meg, ezek felmentése a politikai hatóságok útján kérelmezhető.

— **Eltűntek kutatása az ellenséges fogolytáborokban.** A Katona-Nyomozó Jegyzék, mely a Magyar Vörös Kereszt Egyesület budapesti Tudósító Irodája vezelőinek: Batthyány Lajos gróf és Hadik Barkóczyeddig megjelent nyolc számában közzétett kutatásai

során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katona sorsára derített világosságot, akinek személyét illetőleg a hivatalos nyomozás holt pontra jutott. A szerkesztőségnek legújabbán sikerült biztosítania a wieni Gemeinsames Zentralnachweisebureau útján, hogy a Katona-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges fogolytáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyitott arra, hogy kutatásai még több esetben és még eredményesebbek legyenek. A Katona-Nyomozó Jegyzék B. Virág Géza szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Váci u. 38., I em., ahol a Katona-Nyomozó Jegyzék közlési feltételei és minden egyéb felvilágosítás megkapható.

— **Zalamegye terméskilátásai.** A napokban adta ki a földmívelésügyi miniszter első jelentését a terméskilátásokról. A jelentés szerint országszerte a legjobb kilátásokkal kecsegtetnek a vetések mostani állásai. Zalamegyében is a legjobb kilátások uralkodnak. Minden talpálattnyi föld be van vetve s a mezőgazdasági helyzet mai állapota annyira kifogástalan, hogy nemcsak a tavalyi háborus esztendő, hanem még az elmúlt békeévek tavaszi állapotait is felülmulja.

— **Kormányrendelet a zsirneműek felhasználásáról.** A kormány redeletet adott ki a zsirneműek ipari célokra való felhasználásának korlátozásáról. A rendelet szerinemberi táplálék alkalmas szalonnát, zsírt, természetes — akár friss, akár olvasztott — vaját, mesterséges vaját vagy margarint más célra, mint emberi táplálkozás céljára felhasználni, feldolgozni, idegen anyaggal keverni vagy egyébként átváltoztatni tilos. Ha ezek az élelmi cikkek bármely okból emberi táplálkozásra alkalmatlanná válnak, az illető tulajdonos ezt a mennyiséget és a zsirnemű megjelölésével köteles a magyar olaj és zsiripari központ részvénytársaságnak (Budapest, V. Dorottya utca 1. sz.) bejelenteni. A központ az ilyen készleteket a megállapított hivatalos árakon átvenni köteles. Azonban többet, mint az emberi táplálékra alkalmas zsirnemű árának 80 százalékát ezekért a zsiradékokért nem adhat. Ennek a célja, hogy a készletek tulajdonosai mesterséges uton ne tegyék emberi táplálkozásra alkalmatlanná az esetleg magasabb árakon értékesíthető zsirkészleteket.

— **Kormányrendelet a peronospora elleni védőszerkekről.** Kormányrendelet jelent meg peronospora elleni védőszerke forgalombahozatalának szabályozása tárgyában. A rendelet értelmében szőlőnek vagy más növénynek a peronospora ellen való megvédésére szolgáló szerként, a rézgálicot kivéve, csak olyan szer szabad árusítani, eladás céljából hirdetni vagy ajánlani, amelynek forgalombahozatalát a földmívelésügyi miniszter előzetesen megengedte. A miniszter az engedélyt feltételekhez kötheti és a rézgálic forgalombahozatalát is szabályozhatja. Az engedélyezettől eltérő összetételű védőszer árusítani, hirdetni vagy ajánlani tilos. Az engedélyezett védőszer készítője és árusítója felelős azért, hogy az általa készített szernek össze tételét engedély nélkül nem változtatta meg.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal 16pénztára, Képviseletház.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imajo poslati na ime urednika v Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strauss Sándora kam se predplate i obznanje pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučni, lvi list za puk
izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Pređipatna ošna je:
Na čelo leto K 10—
Na pol leta 5—
Na četvert leta . . . 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznanje se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Suradnik:
SRÁY FERENCZ.

Velike navale vu Russiji.

Rusi nikaj nesu dostigli. - Strahoviti ruski zgubički. - Englezkoga ministra Kitschenera je Božja ruka dostigla. - Opet 15 jezer polovljenih taljanov. - Dobički nemcov pri Verdünu. - Ruske čete vu Romaniji. Rusko vdiranje. - Sandor srbski kraljič na frontu. - Strahoviten juriš. Cilj ruske offenzive. Car na Krim otoku.

Kak stojimo na bojnom polju?

(M. J.) Rusi su strahovito silom počeli novu navalu proti našimi šeregi 30 ga majúša i to pri Bukovini i pri Galiciji, da našu vojsku iztiraju iz Rusku zemlju. Šest dni dugo su na naše dekunge z više stotin štukov granate i šrapnele pušćali, koje su pri nekojih mjestih predri tak, da su naši vojniki popustiti morali i ostavili svoje jarke, pak nekoliko kilometrov nazaj se potegnuli vu druge, jakše dekunge.

Vu toj navali su rusi neizmerno vnoغو vojnikov izgubili. Same ruske novine pišuju, da iz nekojih njihovih regimentov niti jedan officer nije živ ostal, pak da je i više generalov mrtvih ostalo vu ovih bitkah.

To se razme, da smo i mi zgubičke imeli, ali ov zgubiček nikaj nije prama onomu, kaj je rus izgubil. Rus je moral neko liko dnevih miren biti, da si zgubička s novimi šeregi nadomesti. Vezda je opet počel strahovitu navalu, tak kak je lani pri karpatskih planinah, gde smo ga tak zbili, da je čelo jedno leto potrebuval, dok je malo k sebi došel.

Bude i vezda obhodil svojom navalom, ar budu naši šeregi s Božjom pomoćjom opet na nikaj spravili ruske šerege.

Ovu novu navalu je Kitschener zvani englezki vojnički minister izšpekuleral na prošnju taljanov, koji su vezda vu stiski, ar jih naši šeregi gnjeteju. Ov minister se je vu Rusiju spravil svojimi generali, da bude ovu navalu sam on vodil. Ali Božja kašćiga ga je triško dostigla.

Ova morská ladja, na kojoj je hotel minister Kitschener vu Rusiju iti, se je vtonula. Na ovoj ladji je izvan ministra Kitschenera i njegovih generalov još 43 englezkih officirov i 595 marinerov, bilo, izmed kojih je samo 12 živih ostalo. Na morju je takov viher bil, da se minister Kitschener nije mogel osloboditi od smrti. Onih 12 marinerov, koji su živi ostali, su morské vale na jednom flöjsu k bregu pol mrtve hitile.

Englezki minister Kitschener je krvoločen človek bil vu svojem življenju. On je najvećki zrok bil vezdašnjemu taboru. Englez-

ka je vu tugi i žalostju, da je ministra svoje vojske izgubil. A mi pak, gda čitamo od smrti ovoga krvoločnoga človeka, moramo misliti na ruku Božju, koja ga je kašćiguvála, gda je vu Rusiju putuval, da jim navuka da, kak je treba ljudi bolje klati. — Kak se je ta englezka velika morská ladja vtonula, to se još nezna, ali veli se, da ju je jedna nemška pod vodom plivajuća ladja podvrtala.

Kak je gođer, istina je, da su englezi pred dvemi tjedni na morju velikoga zgubička imeli, kak smo to vu prošlim broju naših novin javili, a vezda su pak njihovog tabora najprvešega vodju izubili. Iz toga si moremo misliti, da su se englezi preplašili od tulikih nesrećah i da su vu tugi i žalosti. Morti bu jim pamet došla, pak budu konec napravili taboru?

Vu Taljanskoj su i vu prošlim tjednu lépo napreduvale naše vojske. Prevzeli smo Monte Panoccio, Bosi Bollo, Monte Lemerle, Ronchi, Monte Melette, Monte Sisemol, Monte Kastelgomberto, Primolano, Monte Lessert zvane planine, mesta i festunge. Od prvoga juniúša do 10 ga su naši opet više kak 15 jezer taljanov polovili, izvan toga vnoغو štukov i mašinastih puškah odzeli.

Naši šeregi na Taljanskoj zemlji pod jednom s lepimi napredkami idu naprej, da kašćiguju našega negdašnjega vkanjlivoga saveznika.

Vu Francuzkoj pri Verdünu nemci spačetno, ali sigurno napreduju, medtem velike kvare zrokuju neprijatelju. Francuzi takvoga zgubička imaju svaki den, da se vre od toga spominaju, da bi festunga Verdüna prepustili nemcom. Juniúša 8 ga je opet 1500 francuzkih vojnikov i 28 officerov došlo vu nemško suzanstvo.

Tak se vidi, da su naši i nemcovi neprijatelji svoju zadnju jakost, kaj još imaju, skupa pobrali, pak probaju, morti bi ipak mogli kaj napraviti, da tabora dobiju. To je osobito na ruskoj fronti videti moći, ar je rus opet veliku vnoغinu svojih ljudh vu tabor postal, da izтира naše i nemške šerege iz Rusije. Ali, ako od 30 ga majúša počemsi do vezda neje mogel to dostići, niti nebude dostigel svoje nakanenje. Čeli front, gđe je

na našu vojsku navalu počel, je 400 kilometrov dugi. Vu dvejuh mestih je predri našu frontu, medtem sebi strahovitoga kvara napravil, ar je vnoغو jezer svojih vojnikov izgubil, koje su naši postrelali. Poslal je po deset, po petnajst i po osemnajst redov jeden za drugim svoje vojnike proti našim šeregom. Ako su naš prveše rede postrelali, opet je druge poslal, koje su naši vojniki takaj postrelali. Da nebi i mi velike zgubičke imeli, pri Okni i Putilovki do Stri zvanog poloka smo nazaj potegnuli naše čete vu dobro izzidane dekunge. Ali prama tomu najmenje vu 50 mjestih su naši porinuli nazaj ruske šerege. To je, hvalja Bogu! takov napredek, da se nemamo kaj bojati od zadnje ritanje rusov. S čim budu rusi bolje i s većšom silom svoje navale tirali, s tem budu bolje biti, ar naši hrabri vojniki nepoznaju šalju!

Mislimo, ova ruska velika navala je početek koncu tabora. Ar ako bude vezda rus bit, onda bude previdel, da je njegovu taboru konec došel.

Daj Bože, da bi tak bilo!

Jednogodišnji dobrovoljac i njegov „putzmann“.

Jedan se je zval Jug, a drugi Sever. Obodva su se dobro slagali, jer obodva su bili prefrigani te su se znali u neprilici znajti. Jednogodišnji dobrovoljac je bil neizmerno bogat, kojim bogatstvom je njegov stric i tutor, fabrikant Jug upravljal. Infanterist Sever, bil je od mestrije stolar.

„Oni su gospon Jug sigurno zle glase iz doma dobili?“ — pita Ivek Sever zamisljeno tu sedećega „jednogodišnjega“. „Tak se kiselo drže, kak da su litru firnajsja izpili!“

„Ivek, to je zla pripoviest. — Kak more mojemu staromu stricu na pamet dojti, svoje putovanje pretrgnuti i jedan skok simo načiniti, za da moje instrukcije knjige vidi, koje sam si tobož kupil — to mi nikak neide u glavu! Po tom me zatira u najveću nepriliku, jer ja nemam niti maloga „Waldensee-a, a kamo li cielu militarsku literaturu za tri sto krunah, kak sam mu pisal.“

»No, — em zato Njim nemora srdce odmah u turo opasti! — Medjutim kak su mogli tak strasno lagati i stricu pisati o instrukcionih knjigah za tri sto krun! Bože moj, em toga »švindla« bi i konj prevedel, a kamo li jedan stric — fabrikant. — Jeli je Njihov stric domisljat?«

»Kak se vzeme. — On točno račun a i....«

»Onda mu je to u oči upalo, da Oni toliko troše. Ja sam Njih uvijek opominjal. — Koga vruga delaju s tolíkemi penezi? — Svaki čas je prazen bugjilaris, a šnajder, šoštár i pralja ipak nisu plaćeni.«

»Kaj s tolíkemi novci delam? — U jatinu, em čoviek hoće i živeti, gibati se u finijem družtvu, gde se uvijek mora puno trošiti.«

»Ali ipak ne toliko; čoviek se preteže kak mu je poplun dugi!«

»Pak kaj bi neka gladuval? — Ti Ivek toga nećeš doživeti!«

»A kaj bu onda s dugovi, gospodin Jug?«

»Ah, kaj! Za poldrugu godinu postanem punodoban i onda dobe svi filistri svoje novce i kamate gore. To nam bu onda moglo biti....«

»Siromaška pralja! — mrmlija za sebe Ivek, a onda veli glasno: »A jeli ovi filistri budu hoteli tak dugo čekati; šoštár i krojač su već jedan krat ovde bili, a bivaju sve trpkši i grubjanskeši.«

»No, Ivek, ja se hoću popraviti. Ti si mi već češće levite ođital, od sada bude to sve drugčije. Samo da nebi moj stric došel!«

»Pak kaj zato ako dojde, neka dojde. Naša gazdarica nam rada posudi na nekoliko urah njezinoga pokojnoga muža sobu s njegovom bibliothekom ovde polag, a onda Oni odpelaju u nju svojega staroga strica, pak mu pokažu te sve knjige. Tu ih je više nego za tri sto krun.«

»Sever, Ti si zlatni čoviek! — krikne vezelo jednogodišnjak — »To je angelska misel! — Pozovi mi odmah gospu profesoricu simo!«

Stara gospa udovica je iz Jugovoga a više još iz Severovoga pripoviedanja uvidela, da je za vrijeme stričevoga posjeta, mlagomu gosponu jednogodišnjemu dobro voljcu njezina soba s knjigami potrebna, pak mu je dopustila, da se u njoj za vrijeme strica, kakti tobožnji gospodar giblje.

Komaj da je gospa gazdarica od mladoga otišla. začuju se dole na hodniku tvrdi koraki. Putzmann malo posluša, a onda veli proti jednogodišnjaku: »Teremtučka, bik v kuruzi! Evo dohadja šoštár opet po novce, poznam toga smolodretara već iz daleka po hodu. Hitro se neka sakriju!«

»A kam bi se sakril? Em nega ničesa, kam bi se skrill! — Jednostavno, nepustli ga u sobu!«

»Je, kaj bu vani kukurikal, da ga budu svi susedi čuli? — Ne, to neide! — Ajde sim pod stol! — Hitro, hitro! — Tako! — A sad mir!«

Sad pokuca na vratih netko, i na putzmannov »slobodno!« stupi u sobu majstor Tvrđko.

»Ah, gledaj, gledaj« — veli Sever tobože prijateljaki — »kojoj sreći imamo taj smolodretarsko-šoštarski pohod zahvaliti?«

»To vi već dobro znadele.« — odgovori srdito šoštár Tvrđko. — »Ili mislite, da

mi našu mestriju tieramo za zabavu, a koju najdemo na cesti?«

»Ah tak! — veli Sever — »Vi ste si dosli po one nekoliko groših, koje još imate od gospona Juga dobiti?«

»Je, to sem došel i nebudem prije otišel, dok nedobim moje peneze. Medjutim se četerdeset osam krun i pedeset filerah neveli samo onak smiešno, nekoliko groših.«

»A kaj hodite tolko krat tu gore po stengah brblajuć i uvriedajuć. Ostavite vas račun ovde!«

»A — to pak ne! Račun je odspoda gnutiran, i anda ja ostanem ovde dok gospon Jug dojde, em jedan krat mora od nekud dojti!«

Sever je videl, da šoštara ne bude genul, da bi otišel, zato mu je posve hladno odgovoril: »Meni sve jednu, delajte kaj hoćete! — Ali tu pri stolu nemrete sedeti, tu imam ja posla. Tamo se sednite k obloku pak čitajte novine, koje su tam na polici!«

»To mi je svejedno gde goder budem sedel, ali najradje bi imal novce pak onda zbogom, bez obloka i bez novin!«

»Samo se nemajte dugočasiti. — Slobodno!« — Ivek Sever je to glasno kriknul prama vratu, jer je opet netko pokuca, a u sobu stupi majstor krojač Igljč, čiji pesek se je s njim zajedno pri vratih u sobu polegnul.

»Dobar dan majstor Igljč, dobrodošel, ali — čelveronožnu živinu netrebamo ovde! — Ideš van pesja mrcina! — Tu netreba nikaj zavohavati! — Nuderte iztierajte toga kera van majstor! — Tako, takova živina se neuzimlju sobom u stranjsku kuću.«

»Pikec hodi!« — zovne ga majstor, te ga protiera po stengah dole. »Odprostitute!« — veli proti soldatu — »niti ga nisam vpazil, kad je za menom dobiežal.«

»Dobro, dobro, majstor! — Imate mi kaj predati?«

»Predati ne, ali dobiti bi imal — za nove suknene hlaće, pred osmami meseci.«

»Onda ćete morati drugda dojti. Kak vidite gospona Juga neima doma.«

»Žal mi je, ali....«

»No, onda se samo liepo sednite tam k majstoru Tvrđku, pak se liepo zabavljate, ja imam ovde pri stolu posla.«

Oba majstora su se na akoro spoznali te su prigovarali zlim vriemenam, kak neidu nikaj gšefti, od nikud penez i t. d....«

U to se otvore hižna vrata i u sobu stupi debela pralja. — »Ah, tuj ste, Sever! Već sam mislija, da nema nikoga u sobi, jer mi se nije nitko oglesil, kad sam na vratih pokućala.«

»Baš mi je žal, da nisam nikaj čul, gospa Slova. Vi ste donesli flake?«

»Ne Sever! — Najprije novci — onda flake!«

»Pravo imate; i ja tak velim! Ali, — kaj sam štel reći, — znate se vi kartati igru »skat?«

»Ja? — Skat? — Kaj vam je na pamet došlo, Sever?«

»Skat igraju trojica, a tam fali tretji. — Karte ja odmah nabavim!«

»Meni se vidi, vam Sever se kotači mi esaju! — Ja, pak kartanje...!«

»No, onda vam donesem sutra novce domov! Potrpíte do sutra.«

»Ne, ne Sever, u tu spružnicu me nećete navabiti! Ja ću radje čekati, dok gospon Jug domov dojde, duže se nedam za nos dođti!«

»Kak vam je volja! — Prosim, izvolite se k onem dvem seati.« — Jednoga drugomu predstavljajuć: »Gospon Tvrđko, gospon Igljč, gospa Slova.«

No, sad je tekar pričel med njimi pravi spomenek i naš dobrovoljec pod stolom je imal priliku mnogo toga o sebi čuti, nad čim se nije baš veselil.

Sever je u to promišljaval simo i tamo, kako bi svojega gospona iz te neugodne situacije izpod stola izbaviti mogel, ali mu nikaj nije hotelo na pamet pasti, a ovi tri vierovniki se nisu gibali iz miesta. Za da se neprilika povekša, došel je kompanijski ordonanc spozivom, da se jednogodišnjak ima odmah staviti pred kapitana.

»Dobro, dobro.« — veli Sever — »povedj gospodinu kapitanu, da sa Jugom nisi mogel govoriti, jer ga nema doma, ali čim se povrne, odmah bude tamo!«

Ordonanc otide, a Sever se podsmiehavajuć nosi uniformu, sablju i čizme Jugove van, zatim zaprosi majstore: »Nuderte mi pomorite toga stola van odnesti; vi primite onde, vi tamo, a ja tuj! — Nenagibajte ga, majstor Tvrđko! — Pomalo, pomalo majstor Igljč, pak nedžite ga tako visoko! Tako. Jedan, — dva, — tri! — Pomalo! — To je skupi komad pohiztva, a danas dvostruko vriedan! — Tako, hvala moja gospoda. Izvolite se na vaša miesta u sobu povrnuti!«

Na ov način je jednogodišnjak bil vieseni podstolnih mukah, vani se je izzezehal i izpretežal za Severu rekel: »Ivek, ti si nenaknadivi čoviek za te je svaka plaća premala. Ovu dosietku ti nezaboravim dok budem živ!«

»No sad samo neka bieže, da k-kapitanu dojdu, a ja ću još jedan krat pokušati na ove u sobi govora držati, mozbit je nagovorim da otidu, jer bi to drugčije moglo s vriemenom hrenasto postati.«

»Oho, Ivek, — ja neću nikoga previriti, iz kože si nemrem izrezati!« I tim je Jug odbiežal, a Sever Ivek sam ostal, te se je nad timi tremi čekajućemi srdil, jer ga je to vrlo paćilo.

I opet netko pokuca na vratih. Iz onoga Ivekovog zreznog: »slobodno!« se je dalo zaključiti, da prijelje toga posietca neće biti najprijaznije. I izbilja, Ivek pridošlicu odmah napadne, prije još, nego je ov mogel i rieč progovoriti, otresito: »Nebili i vi hoteli na gospona Juga čekati? On najme nije ovde, a niti pod kanapejom nije skrit.«

Pridošlica pako je bil vrlo liepo oblećeni i fini staroćijen gospodin, i on odgovori: »Dakako, da ćuga čekati, jer ako moj — ako gospodin Jug nije doma, onda...«

»Samo se sednite k-onim trem u sobi — nastaví Ivek — »pak nieko vrijeme slušajte njihovoga spomenka, osam dni vam neće biti potrebno novine čitati!«

Stari gospodin se je samo fino podsmiehaval, te se je, onu trojicu uljudno pozdravivši, med nje na stolec sel. Tu je pazljivo prisluskival njihovomu spomenku, jer su baš izrazivali svoje negodovanje nemarnim plaćanjem dugovah po jednogodišnjem dobrovoljcu Jugu. — Pralja već nije mogla svoju znatizeljnost dalje obuzdati, pak zapita toga stranjskoga gospodina: »I vi imate valjda dobiti novce od jednogodišnjaka?«

»Hm! — Je, — to jest...« odgovori ovaj iz begavajuć, a onda sam hitro zapita: »Kak mi se vidi, vi sva trojica imate od tog mladog novce dobiti?«

»No, i ter kakle — odgovori Tvrdko — to su lahko mogli pogoditi! Ali dahas neidemo od ovud, dok nas nenaplati.«

»Ili pak od ovud se bude islo izraven k regiments komandantu!« — veli pametni krojac, a ostali to potvrde i onda se kak pri splavnich voda, razleje nad glavom siromaka dobrovoljca, svakoga pojedinoga vie rovnika mnjenje.

Ali to klfurenje njrgovomu Iveku nije bilo po volji, pak on skoči med nje i zagrim: »Ali sad pak velim, Tih.« — Jeli me razmete? — Jos jednu riec preko mojega dobroga gospona, i vi čete nekaj od mene doživeti. — To je nepristojno, čovieka za ledji, gde ga nema polag, ovak grozomorno razčinjati. Gazdarica tu preko i ja poznamo dobro mladoga gospona i znamo, da je to čestit i vrieden mlad č, vredneši od vas svih. On i siromake podupira. — Pitajte tam preko dvora obitelj Novak, gde muž već osam tjednih bolestan leži, oni će vam povedati, pak onda vaše grintave par krune budete već dobili, a već bi je i dobili bili, da moj mladi gospon nema takovega skupca za tatora, koj je još k tomu i njegov rodjeni stric, koj nema niti pojma, kaj je sve potrebno takovomu mladomu jednogodišnjem dobrovolicu, koj bude negda rezerve oficir postal. Gospodin Jug je vrlo bogat, pak ako bi njegov stric imal pamet, nebi ga tak na kratko držal. — Škoda, da ja nemam novac, ja bi za mojega mladoga gospona de set jezer poležil, samo da nebi više toga skupca, svojega strica trebal nikaj prositi!«

»A jeli vi poznate njegovoga strica?« — pita sad stranjski gospodin, koj je velikom dopadnostju obranu nad svojim niečakom poslual.

»Ja toga filistra nepoznam, niti si toga škrice neželim poznati!«

Sad se odpru vrata i jednogod šnji se pokaze med vratu. Jednim pogledom pregledne sakupljene, a onda veselo skoči med nje i srdačno zagri staroga gospodina riecni: »Ah dragi striče, kako si me iznenadil! To me veseli!«

Vierovnici su sada odprtemi usi začudjeno gledali, a Ivek se je za vuhi česal, kad je začul, da je to njegov stric, najme njegovoga gospona, te je pričel jadvkovati: »No, sad sam si fini juhu skuhal! Em taj niti neizgleda kakti kakov stari filister skuppec. I to medjusobno pozdravljanje strica i niečka je med prisutnimi vierovnicima posve drugo mnjenje o mladom porodito.

»Neka mi gosпода odproste.« — veli krojac — »mi nečemo dalje smetati, pak čemo radje drugi krat dojti.«

»Oh ne — samo ostanite ovde!« — odgovori stari gospodin — »stvar će se odmah urediti i vi nečete trebati iti k regiments komandantu! Je, je, dragi moj niečak, samo ne gleda začudjeno! Ja sam od tvojega dobroga putzmana sve sazual.«

»Ah striče — da rečem gospodin Jug, neka mi odproste, da sam njih, nezajući tko su, onak preresetal!« — veli proseći Sever.

»Ah nikaj mi nije žal, barem sad sve znam.« — veli smijuć se stric, te izplati iz debeloga budjilarisa svim njihove račune za mladoga niečaka, koji su se zatim med velikim naklanjanjem zadovoljni odstranili.

»Sever.« — veli pralja, — »dajte mi sad zamazano rublje, da je sobom poneseš u pralo.«

»A ne, Sloveca,« odgovori Ivek — »te

vam sutra sam doneseš. Dnas čemo obiteljsku svečanost obdržavati!«

Niemom zahvalnostju ležal je niečak na prsih staroga strica, koj se je opet veselil na liepim, kak svieća jednakim i dobrim niečakom.

»Dečko.« — veli stric za čas — »Imaj uvijek liepo i plemenito srdce, onda ćeš u starosti lahko zaboraviti bedastoća, počinjene u mladosti! Valjda će ti biti i drago, da neću zahtievati, da mi tvoju militarsku biblioteku pokazeš?«

»Odprosti mi dragi striče ovu laž od sile!« — Veli niečak iskreno — »više toga nebude!«

»Ne, toga već nečemo počiniti.« — potvrdi Ivek iz zakutka, a stari gospon na to smiejuć veli: »No, kad i ov veli, onda moram vierovati!«

U to otvori gospa professorica vrata i veli: »Ah, mislila sem si, da je gospodin stric već ovde! Prosim gospodin Jug, neka samo pelaju gospodina strica u sobu mojega pokojnjaka, gde si more njihovu biblioteku komod pregledati!«

»Hvala, draga gospa, to već nije potrebno, a stric ostane kod mene.«

Stari gospodin pak se je srdačno smejal, kak su ga naumili timi knjigami zavesti, da su tobož niečakove. Veselilo ga je takaj niečakovo iskreno valuvanje, te mu je pri svojem odhodku znamenitu svotu novac u ruke stisnul, za da se meštri i pralja nebudu mogli na njega lužiti.

Ivek Sever pak je, poslie izsluzenja vojničtva, dobil u trgovini staroga gospodina Juga liepu službu, a nju je imal zahvaliti preporuki mladoga Juga, sadašnjega Lajtnanta u rezervi.

Em. Kollay.

Najvekša bitka na morju.

Pred nekojim mesecom pisali smo već od toga, da naši neprijatelji puno su jaksli na morju, kak mi, ali zato i tam je bude postigla božja sudbina. To se je sad pripetilo. Vu ovi bitki puno menjša nemška flotta zbila je englezku i od englezke flote najglasovitneše ladje potopila i vuništala. Do vezda samo tuliko znamo, da najmenje sedemnajst ladjih su nemci potopili skojemi je blizu deset jezer najvučueših marinerov i oficirov se pogubilo. S vun toga pak i to znamo, da vno go ladjih su nemci tak sprestrelali i tak pokvarili, da vu ovim boju više je englezi nebudo mogli nucati, jerbo doklam je popraviju već zdavnja konec budo svétnomu boju.

Tam su bili biti englezi gde su najjaksli se čutili i gde se je čeli svét najbolje bojal od njih: na morju. Već se vezda nemaju kaj štimati englezi. Više milijardov vrdnosti su zgubili vu ladjah, ali to je sve nikaj ně proti onomu špotu, kojega su jim nemci napravili. Sad već vidimo i znamo, da od vezda nebudo oni diktlerali i zapovedali celomu svétu.

Englezi stēm bi radi svétu oči zavestati, da nemške ladje su pobegle i odišle su dimo. To něje istina, jerbo nemške ladje dugo su tirale pred sobom engleze i samo ro strahovitni bitki su odišle dimo. To pak svaki zna, da vu jedni takvi bitki sve srali na ladjah, lapor, municija i. t. d. Dakle razmi se, da najpredi to treba nazat na ladje spraviti, to pak něje moći vuni na odprtim

morju, neg vu postajalićeah, gde sve imaju pripravleno.

Kad jedenput ladje postigneju svoj cilj, tojest zbijuju neprijatelja, onda već nemaju kaj tam iskati i nemaju više nikakvoga zroka, da vuni na odprtim morju ostanuju. Ako su dobro zvršile svojega posla, onda prvo delo jim to mora biti, da sk m predi nazat namesitju sve, kaj je potrebno, da su opet nazat pripravne vu boj ni, ako je to potrebno. Tak su napravili i nemci, kad su svoj posel, na veliko čudo celoga svéta, dobro zvršili, odišli su dimo vu postajalićeah.

To je bila na celim svétu najveksa bitka na morju. Istina, da i negdašnjega vremena na stotine ladjih se je zislo na morju, ali takve, kakve bi proti denešnjim ladjim samo mali čuni bili. Pred Kristuševim narodjenju 480-ga leta pri Salamisu Themistokles 378 ladjima preoblada je perziške 700 ladjih. 31 ga leta pred Krisztušom Agrippa pri Actiumo 250 rimskimi ladjami je zadobil bitku 500 foniciajskimi ladjami. Velika morska bitka je bila 1571-ga leta oktobra 7-ga kad je Don Juan 212 španjolskimi ladjami 264 turskih ladjah spotral. 1666 ga leta juniuša meseca vu Dover klanjcu 100 hollandskih ladjah preobladao je 80 velikih englezkih ladjah.

Kad su francuzi velikoga boja tirali, onda su već takve ladje bile, na kojih je četiri, pet redov stukov bilo naperjeno, ali već jih je puno menje bilo, kak vu starinjskim vremenu. 1797 februara 17 ga Jervis englezki admiral pri Szent-Vincentu s petnajstemi ladjami zbil je 26 španjolskih ladjah; oktobra 11-ga pak Duncan englezki admiral 16 ladjami preobladao je 16 hollandskih ladjih. 1798 augusta 1-ga Nelson admiral pri Abukirnu strinajstami ladjami je zbil 13 francuzkih ladjah. 1801 aprila 1-ga Nelson pred Kopenhagenom s dvanajstami ladjami je vuništil 20 danskih ladjah. 1805 oktober 21-ga Nelson je opet pri Trafalgaru zadobil bitku s dvanajstami ladjami proti 33 francuzkim i španjolskih ladjam. 1827. oktobra 20 ga pri Navarinenu pod vodjom Codrigtona englezka, francuzka i ruska flotta vuništala je egiptomsku flottu. 1853 novembra 30-ga pri Sinopenu Nachimov ruski admiral preobladao je tursku flottu. Naše monarchije glasoviten vítz Tegelthof 1864. májuša 9 ga pri Helgulanu je dansku, 1866 júliuša 20 ga pri Lissi talijansku flottu je vuništil. Pri Lissi dvē talijanske ladje su se vtopile na kojih je 630 osobah bilo.

Vu ruskim japanskim boju 1905. májuša 27-ga japanski admiral Togo pri Cuzima otoku je vuništil rusku flottu i potopil jim je trinajst ladjih.

Vu denešnjim boju vekši zgubički na morju, ove dane su bili:

1914-ga septembra 22-ga storpedom tri velike englezke ladje su potopili nemci.

1914 novembra 1 ga dvē englezke ladje su se vtopile.

1914. decembra prve dane četiri nemške ladje su došle na dna morja.

Bez pēlde stoji zadnja morska bitka, kad su englezi komaj par vur sedemnajst velikih ladjih zgubili, na kojih je osem tridesetiosem centimeterni, osem trideset i pol centimeterni, osem trideset i pol centimeterni, dvanajst 23, osem 19, šestnajst 15 i tridesetitva komadov 10 centimeternih stukov bilo. S vun toga još svakojački menjši stuki, torpede i masirpuške su došle vu morje.

Nigdar za svéta néje doslo tuliko vrédnosti i tuliko naroda jeden dan vu morje, kaj je vu ovi bitki vu koji su nemci tak slavno preobladali engleze.

KAJ JE NOVOGA ?

Najmo se žalostiti !

Dragi bratec i sestrice!
Kaj na svetu živite!
Malo si vi premislite!

Najte za to tugovati,
Da bu vam treba oditi,
Makar i vu petdesetki.

Česa smo se svi včakali,
Kaj nit sami nesmo znali,
Kaj bi še da razhajali,

Hvala Bogu, da smo jakši,
Tak na vodi, kak na gori,
To več svaki more znati.

Daj japek, mamica znali,
Z grobeka bi gori stali,
Suzice bi jim sbrisali.

Zato gospoda i muži,
Budite vi svi včk verni,
Ar Bog ovo hoće meti.

Neje moči nočku spati,
Kak bu moči kaj delati,
Gda bu treba kaj zorati.

Ježus se je dal razpeti,
Srce si je dal odpréti
Da nas hoće k sej prijéti.

Nit je moči premisliti,
Kak bu treba kaj kositi?
Daj vas mogle dim dobiti.

Ježus dragi i preželjni!
V našem srcu se nastani,
Naše srce ti razplamti.

Dosti nas ga tak nesrečnih,
Nemamo mužkog pri hiži,
Kaj nam delo išlo leži.

Sveti Jožef i Marija!
Da bi nam na pomoči bila,
Kad nam dojde kakva sila.

Sladki Ježus budi hvajlen,
I na svakom mestu slavljen,
Na sve včke včkov Amen!

Kisszabadka.

Hunyadi Magda.

— **Odlukuvanje.** Posavec Istvána sin Jožef iz Boltornye, je samo nekoliko tijeđnov na bujnom polju vu Russiji. Vu ime Njegovoga Veličanstva ga je nadzapovedništvo naših vojskah s srebernom vitežkom kolajnom odlukovalo zbog njegovo vitežko ponašanje proti neprijatelju. Izvun toga su ga i za freitera imenuvali.

— **Vumrl je za domovinu.** Kovács Imre vojniki iz Felsőmihályfalva je oranjen vu broski špital bil odnesen, gđe je vumrl. Gđa je jeden takaj vu špitalu ležeći pležerani oberstlejtinand zeznal, da Kovács šestero decah ima doma, med betežnimi je 624 korun skup pobral, koju svotu je taki vdovici pokojnoga vojnika vu Felsőmihályfalva poslal.

— **Pes je vgrizel pred šest tijeđnov** 7 let staru pucku Zadravec Lukača iz Alsó-Hrástyan. Kajli rana nije bila velika, roditelji nikaj nisu marali s puckom. Vezda se je zeznalo da je pes stekli bil, ar je i pucka ovoga strašnoga betega dobila. Nebude živa ostala.

— **Car na Krim otoku.** Car se ne čuti najbolje vu Szentpétervaru i svrhu toga on, carica, carič i više nadhercegov se je na Krim polotoka odselili. Krim polotok je na Črnim morju, dakle puno dale od Hndenburga, kak je Szentpétervar, odkud su veći banke vun spravili.

— **Ruske čete vu Romaniji.** Vu veliki ruski offenzivi rusi su zablodili i tak su prek romanske granice došli. Kad su to vu Bukarestu počuli, odmah su Patrascu generala poslali vu Mamornicu, neč zaslavi ruse. General néje mogel dojtij tizam do Mamornice, jerbo med našemi i ruskami četami ravno je strahovitven boj bil tam. Patrascen general na to je vu Bessarabiju odisel Keller ruskomu generalu, kojemo je povedal, da ruske čete prestupile su romansku granicu. Keller general néje od toga nikaj znal i odmah je zapoved poslal, da ruske čete najedenput se moraju iz Romanije vun

pospraviti. Romani ne su čete vun pustili, neg oružje su jim zeli i internirali su je.

Sad s Bukaresta tak pišuju, da rusi ne su zablodili, jim je drugi ctij bil, kak valujeju. To se iz toga vidi, da svaki rus više bombih je imel sobom. Brscas to su šteli, da prek Romanije našim za hrbet dojdeju i naše čete zmésaju. Romanski korman odmah je proti tomu protestiral vu Szentpétervaru, ali još néje dobil odgovora.

— **Rusko vdiranje.** Rusi najedenput vu šest mestu su počeli silno vdirati na naše pozicije, ali sveposud su je nazat zbili. Bruzilov ruskoga generala šereg oko Kolki občine opet je stel prek Styr vode dojtij, ali barem je vnogo krvi dal preljati i vnogo rusov su naši zarobili, itak mu je to ne bilo moguće. Druga sturma je takodjer pri Styr vodi bila pri Sokul občini. Tretje navalivanje pak je od Dubno občine na zapad bilo, tam su naši ruske kolenike, kozake i čerkese nazat zbili. Naši kanoneri pak su vu četrtim mestu pri Sapanovi nazat pretirali ruse.

Pri burkanovskim mostu na kojega rusi več leto dan spekuliraju, juniuša petnajotoga višeput su je naši kervavo pretirali. Pri Bojani je naj kervaveša bitka bila, ali niti ovdj su rusi ne mogli liniju predréti. S vun toga još pri Tarnopolu i med Dojester i Pruth vodami su oštre i kervave bitke bile. Ovdj su naši malo se nazat potegli i mesto, koje su ostavili, ruski koleniki su obstrli, koji su se vu Horodenka, Sojatin i Sadogora občinah nastanili. Vu Volhyniji pak su Torcyu občinu zavzeli.

Tak se sad vija linija sim—tam, ali hvala Bogu rusi su još nigdi ne mogli nikaj važnešega skazati, ili pak liniju predréti, za koju i naši neprijatelji veliju, da je tak složena, da s nikakvom moćjom ju nebudo predrli.

— **Kataster, juš i porcija.** Katasteri su svoje posle po občinah, vu Medjimurju, dovršili, zato je minister odredil obistinjenje imetka, koj se i na licumesta vu red staviti mora. Na sveršavanje toga važnoga posla bude minister procienitelje, sarcare vu občine poslal. Iz Ligetvara samo dobili glas, da je tam poslanik pod 115. hžnim brojom svoje delovanje započel. Glede nato, da ta stvar vu dojdjučnost segne i važna interesa je za svakoga poljskoga vlastnika, opozivamo gospodare ovim putom. Posel bude 4—5 tijeđnov trajal, najpredi vu Ligetvár občini, onda vu Heniefalva i tak dalje. Hatari se budu od parcele do parcele obhodili i tak na lcu mesta u red stavili. Da se svaki falat ustanovi, čije je, bude se svakomu gazdi na znanje dalo, kada se ima javiti pred komisijom radi toga, da mu se njegov vlastiti falat na njegovo ime zapiše. To je važna stvar, zato je preporučano, ako svaki vlastnik ovu stvar osbiljno na brigi ima, ar od toga visi, da svaki bude samo za svoje porciju plačal. Koj pako vezda lehkoumno zamudi, ili pak si zanemari svoju gruntovnicu u red staviti, jako lahko se pripeti, da bude za ljudsko zemlju porciju plačal, a njegova pako mu s gruntovnice vun ostane. A onda, da se ta stvar opet vu red stavi, bude vnogo neprilike, beganja, zamudka, stroka i nezadovoljnosti. Opominjamo dakle sve postuvane Megjimurce, koji su o toj stvari interessirani, da se pobrinju za lastovito svoje.

— **Nemci pri Verduno.** Nemci pomalem ali stém segurneše napredujuju pri Verduno, gle su minuti tijeđnen opet jed-

noga »Vaux« zvanoga festunga zadobili. Stém nemci tri verdunske festunge imaju vu rukah. Vu festungo vnogo stutov i mašinpuških su zaplienili. Nemci sami pišuju, da francuzi jako vitežki su se branili do zadnje kapse krvi. Svaki koračaj samo s velikim krvnim aldovom su odpustili nemcom. Nazadnje jedno petsto su se vu željezne kazamate skrili, ove su nemci žive prijeli.

Sad su več blizu glavnoga festunga, za kojega sami francuzi veliju, da predi ili potlam itak nemcom dojde vu ruke.

— **Strahoviten juriš.** Iz Mujlanda pišuju, da naše čete veliko lesu su napravile na onim taljanskim frontu, kojega su taljani vnogo lét delali s velikim stroškom. Na nikoga su još ne tak strahovitno vdrlj, kak na Taljansko. Naprimer pri Terragnoni alpini više vur su do pojasa vu snego stali i branili su se proti tirolekim vadasom, koji su kak divjaki vdrali i šturmali. Na ovu poziciju su monarhije štuki takrekuć željezni džejd spuščali pak itak tak dugo su se alpini deržali, doklam je glavna vojska proti Soglis mogla vufti. Taljani su ovdj tri štuke i dvajstijti mašinpuske zgubili.

TABORSKA POSTA. Za taborsku poštu gotovi kuverti sa napisom, takodjer i **TABORSKE KARTE I škatulje vu kojih 350 grammov moči poslati, se dobiju kod Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižariet. Clena: kuvert — 2 fill. — taborska karta — 1 fill. — škatulje 24 fill.**

Najnovše.

Vu taljanskoj orsačkoj hiži su 11 ga juniuša spravišče držali taljanski zastupniki zbog taborske stroške. Ministerprezident Salandra je javil zgubičke taljanske na bojnom polju i prosil ablegate, da dozvoliju nove taborske stroške. Vše ablegatov je proti tomu govorilo i na zadnje votirali su, pak odbili prošnju ministerpredsednika. Na to se je Salandra i čeli korman zahvalil. Vezda bude se novo ministarstvo imenuvalo. Salandra prezident je bil zrok tomu, da su taljani s nami tabor počeli. A vezda gđa jim zlo ide, na nadzapovednika Sonninoa narivava zgubičke, koje su od nas dobili. Nezna se, gdo bude novi minister predsednik? More biti, bude jedno takvo ministarstvo došlo, koje je proti taboru. Kad bude goder, ali to je opet dokaz, da taljanom jako zlo mora iti, ako se med sobom svajaju.

Urednikova pošta.

Dobili smo opet vnogo popěvkah i drugih stivah, izmed kojih smo prečitao da vezda sledeće:

1.) **Kaj i duša vidi.** (Kreštelovac. L. R. J.) Pozdravljamo vas med našimi suradnikami kakti staroga prijatelja naših novin. I na dalje prosimo vaše lěpe članke. Koje ste nam poslali, onim budemo na skorom mesto dali vu našim novinam. Radujemo se, da ste opet na vašem starom mestu.

2.) **Pěsem od starih vojnika.** (T. Sz. B. R.) Ova pěma je dobro složena, ali ju nemremo nacuti, kajli nema vu njoj nikakvih novih miseli. Nekaj novešti bi prosili, takvoga, kaj još nesu naši suradniki opisali.

3.) **Pěsem iz bojnog polja.** (N. V.) Tri pěme, dvě horvatske, jedna magjarska. Izmed ovih bude jedna horvatska, koja je najboljša, izlazila.

4.) **Spricavanje starih regrutov.** (V. A.) Ne pašeju redi, pak niti novih miseli nema vu pěmi. I boljše pěme ste nam vre poslali predi.

5.) **Pěma mladih junakov.** (K. T. Nyirvölgy.) Dobra je. Bude izlazila.

6.) **Taborska pěma.** (N. J. iz Szelenec.) Lěpo ste izpisali, kak vam je išlo vu Karpatskih gorah. Iz vaših redov vidimo, da ste dobar vojniki. To je lěpo. Ali vaša pěma ne slaže se k nikakvoj viži. Zbog toga ju nemremo vu novine deti.

7.) **Pěsem letna.** (Damás, T. J.) Bude izlazila.

8. Pásem od vojnikov. (Alsó-Mihályfalva, Sz. M.) Dobra je. Bude izlazila.
 9. Pozdrav iz tabora. (Alsó-Mihályfalva, H. A.) Štampati budemo ju dali.
 10. Pásem protuletna. (Muraufalva S.) Dosta dobro bi bila slozema, ali su sve stare miseli vu pšmi, od kojih su sve i drugi pisali.
 11. List iz Wiener-Neustadta. Kaj vi od medjimurake zene pišete, to se neška vu novine deli. Vi nam jednu korunu ponudjate, ako bi vaš list vu novine deli. Niti za jezero korun nebi to napravili, ar bolje pošujemo medjimurake zene, kak bi to véinih. Ako se nekoje ženske ne ponašaju dobro, zbog toga nije moći sve medjimurake zene obsuđiti, ar jih vno go više ima, koje doma marljivo delaju, da kruha za svoja malu decu priskrbi moreju, dok jim je otec vu taboru.
 Iz drugih pšmah budemo se drugda spomenuli, kak red na njih dojde. Prošimo za potrpljenje.
 Svim skup pozdrav! (M. J.)

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32.—
Rozs	Hrz	24.—
Arpa	Ječmen	24.—
Zab	Zob	24.—
Kukorica uj	Kuruza suha	29.—
Fehér bab uj	Grah beli	40.—
Sárga bab	Grah zuti	40.—
Vegyes bab	Grah zmešen	40.—
Kendermag	Konopljeno seme	50.—
Lenmag	Len	50.—
Tökmag	Košćice	100.—
Bükköny	Grahorka	30.—

Egy nyomdász és egy papirkereskedő tanuló
 felvétetik
Strausz Sándor
 könyv- és papirkereskedésében, könyvnyomdájában Csáktornyan.

Vanszerencsém tudomásuladnia
 nagyérdemű közönségnek, hogy
házi kenyeret sütök naponta kétszer
 és pedig 8 és 11 órakor.
 Becses pártfogását kéri
Stolczer József
 pékmester.

Legujabb háborús térképek!

Bródy-féle **EGYPTOM és a NILUS KÖRNYÉKI ORSZÁGOK HÁBORUS TÉRKÉPE. KISÁZSIA és a BAGDADI VASUT HÁBORUS TÉRKÉPE.**
 Ára 1:50 kor.

Bródy-féle **SZALONIKI és KÖRNYÉKÉNEK HÁBORUS TÉRKÉPE.**
 Ára 1— kor.
 Kapható:
Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
 könyvkereskedésében - Csáktornyan

A világháború

minden mozzanatról

bő, eredeti, megbízható, kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

Előfizetési árak:

Egy hónapra K 2:80 Félévre . . . K 16:—
 Negyedévre K 8:— Egész évre K 32:—

Megrendelő cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA

Budapest, VII. Rákóczi-út 54 szám.

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Bőrkereskedő:
 Mayer Testvérek Csáktornya
Borbély és fodrász:
 Nádasdi Nándor Csáktornya
 Mik Szilárd Csáktornya
Mézeskalácsos és v'aszgyertyaöntő:
 Tibanyi Mihály Damása
Butorraktár:
 Horák Ödön (butor- és koporsóraktár) Csáktornya
Cipész:
 Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya. városház épület
Divatáruház:
 List és Brodnyák Stridóvár
Fényképező:
 Ifj. Kovács István Csáktornya
Férfi szabó:
 Iváncsics Ignác Csáktornya
 Bedics Ferenc Csáktornya

Fűszerkereskedés:
 Mayercsák Béla (közén, faszén, magvak és a »Műtrágyát Értékesítő-Szövetkezet« raktára Csáktornya
 Gráner Testvérek Csáktornya
 Mráz J. Csáktornya
 Deutsch Salamon Csáktornya
 Hirschsohn Henrik Csáktornya
 Deutsch Rezső Kisszabadka
 Toplák György Drávasiklós
Kávéház:
 Prückler K. Zrínyi kávéháza Csáktornya
 Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya
 Deutsch Jenő Csáktornya
Kötélgyártó:
 Dornik Rezső Csáktornya
Kőfaragó és sirkőkészítő:
 Tersztenyák Bódog Csáktornya
Mészáros:
 Antonovics József Csáktornya
Órás- és ékszerész:
 Pollák Bernát Varaždin

Pék:
 Petrics Viktor Csáktornya
 Petrics Ágoston Csáktornya
Szállító és deszkakereskedő:
 Löbl Mór és Fia Csáktornya
Uri- és nőidivat, játék- és diszjúárú:
 Kelemen Béla Csáktornya
Vaskereskedés:
 Bernyák Károly utóda Csáktornya
 Binder Károly Csáktornya
 Prostenik Gusztáv Csáktornya
Vendéglők:
 Prückler Károly Csáktornya
 Pecsornik Ottó Csáktornya
 Hencsey Gábor Csáktornya
 Antonovics József Csáktornya
 Budai József Csáktornya
 Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya
 Deutsch Jenő Csáktornya
 Kelemen Imre Csáktornya
 Prusácz Alajos Csáktornya

Deutsch Zsigmond Csáktornya
 Schlesinger Mór Csáktornya
 Bagola István vendéglője Csáktornya
 »A vasúthoz« Csáktornya
 Singer Salamon Kisszabadka
 Sőjtöry János Drávanagyfalu
 Novák József Drávanagyfalu
 Deutsch Adolf, nagyv. Drávasárhely
 Kovács Mihály korcsm. Drávasárhely
 Leitmann Bálint Szentilona
 Feigelstock András Budapest, VII., Klauzál-tér 13.
 Kozjak Mihály Kisszabadka
 Baumback Rezső Szentilona
 Reiner János Ráczkanizsa
 vegyeskereskedés, Petáncai savanyúvíz központi raktár és szállítási vállalat
 Hódosi Vilmos déli vasúti vendéglős Csáktornya
 Spitzer Elek vegyeskeres. és korcsmáros Pusztafa
Vászonkereskedő:
 Szivoncsik Antal Csáktornya